

# SOCIAL ASSISTANCE

In Poland, social assistance is provided to people who require special support. This assistance is also provided to different categories of foreigners depending on their legal status (the legal basis for their stay, such as the type of residence permit). Foreigners are eligible for social assistance if they have one of the following grounds for staying in Poland (**unless otherwise provided for in international agreements**):

1

Permanent residence permit

2

Residence permit for a long-term resident of the European Union (EU),

3

International or subsidiary protection

4

Temporary residence permit issued:

*a) for the purpose of family reunification (if the foreigner joins a family member who resides on the territory of the Republic of Poland in connection with obtaining refugee status or subsidiary protection), or*  
*b) due to other circumstances, if the foreigner holds a residence permit for a long-term resident of the EU granted by another EU Member State,*

5

In connection with obtaining a residence permit for humanitarian reasons or a permit for tolerated stay in the Republic of Poland (in the form of a shelter, a meal, necessary clothing, and targeted assistance),

6

To citizens of the EU, Member States of the European Free Trade Association (EFTA) - parties to the Agreement on the European Economic Area or the Swiss Confederation and members of their families and have the residence permit or the permanent residence permit on the territory of the Republic of Poland,

7

To victims of human trafficking.

Foreigners with access to the labour market can also benefit from particular forms of social assistance, depending on their situation.

For citizens of Ukraine, who are beneficiaries of temporary protection under the Act on assistance of 12 March 2022, and who reside on the territory of the Republic of Poland monetary and non-monetary benefits may be granted based on the Act on Social Assistance of 12 March 2004.

If you are the temporary guardian of a child who is a beneficiary of the special act, you are also entitled to the benefits described below.

**You can find out more about the procedure for submitting documents for the below-mentioned social assistance and the conditions for receiving it at the institution that provides this social assistance.**

# WHERE TO APPLY FOR SOCIAL ASSISTANCE:

## City/District Council

- Family allowance,
- One-time allowance PLN 300 - only for persons covered by the special act,
- One-time benefit of PLN 4000,
- One-time childbirth allowance ("becikowe") – PLN 1000,
- Parental benefit (so called "kosiniakowe") - a benefit of PLN 1000 per month,
- Care allowance - PLN 215,84 per month,
- Compensation allowance – PLN 2458 per month,
- Assistance in providing housing,
- Housing subsidy.

### Submission of documents:

- online via ePUAP/Empatia portal-
- in person
- by registered letter



**Social Assistance Centre (OPS). This institution may also be called MOPR (Municipal Family Assistance Centre)/ MOPS (Municipal Social Assistance Centre)/PCPR (County Family Assistance Centre):**

- Family allowance,
- One-time benefit of PLN 4000,
- One-time childbirth allowance ("becikowe") – PLN 1000,
- Parental benefit (so called "kosiniakowe") - a benefit of PLN 1000 per month,
- Permanent assistance,
- Temporary assistance,
- Targeted assistance,
- Housing subsidy.



## ZUS

- Monthly allowance for parents (the "500 plus"),
- Nursery stay subsidy - PLN 400 per month,
- Help for a "good start" - PLN 300 once a year,
- Family childcare capital (RKO).

### Submission of documents:

- PUE ZUS platform
- Empatia portal
- e-banking



### Legal sources:

The Act on social assistance of 12 March 2004

The Act on assistance to citizens of Ukraine in connection with armed conflict on the territory of that country of 12 March 2022

The Act on foreigners of 12 December 2013

This leaflet has been developed for the Ministry of Family and Social Policy of the Republic of Poland in the context of the project "Technical support to facilitate the social and labour market inclusion of third country nationals in Poland, including those fleeing Ukraine". The project is funded by the European Union via the Technical Support Instrument and implemented by IOM in cooperation with the Directorate General for Structural Reform Support (DG REFORM).

## TYPES OF SOCIAL ASSISTANCE AVAILABLE INCLUDE:

Family allowance - is granted to partially cover the expenses for the upkeep of a child, if the income per person in your family does not exceed PLN 674 in a month; if the child has a disability certificate of moderate or significant degree of disability, the income criterion may not exceed PLN 764. The amount of family allowance is: 1) PLN 95 for a child up to the age of 5; 2) PLN 124 for a child over the age of 5 up to the age of 18; 3) PLN 135 for a child over the age of 18 up to the age of 24 (if the child is continuing education at school or college and has a moderate or significant degree of disability).

One-time allowance of PLN 300 (only for persons covered by the Act on Assistance to Ukrainian citizens in connection with armed conflict on the territory of that state) - intended to cover living expenses, particularly food, clothing, personal hygiene products and housing costs.

"500 Plus" - under this programme, families with dependent children are entitled to assistance in the amount of PLN 500 per child per month until the child reaches the age of 18, regardless of the income the family receives.

One-time benefit of PLN 4000 - at the birth of a child with a severe and irreversible handicap or life-threatening illness.

One-time childbirth allowance (so-called "becikowe") – PLN 1000, available if the income per person in the family does not exceed PLN 1922 net per month and if the mother of the child was under medical supervision from at least the 10th week of pregnancy until the childbirth (medical supervision does not apply to guardians, factual custodians and persons who adopted the child).

Parental benefit (so called "kosiniakowe") - a benefit of PLN 1000 per month is granted to those who take care of a child and who, due to their professional situation, cannot benefit from maternity benefit. This support can be used by students, the unemployed or those working on civil law contracts who do not pay voluntary sickness insurance premiums. Parental benefit is granted for a period of: 1) 52 weeks - in the case of giving birth to one child in one birth, adopting one child or taking care of one child; 2) 65 weeks - in the case of giving birth to two children in one birth, adopting two children or taking care of two children; 3) 67 weeks - in the case of giving birth to three children in one birth, adopting three children or taking care of three children; 4) 69 weeks - in the case of the giving birth to four children in one birth, adopting four children or taking care of four children; 5) 71 weeks - in the case of the giving birth to five children and more children in one birth, adopting five and more children or taking care of five and more children.

Care allowance – PLN 215,84 monthly intended to partially cover the costs arising from the need to provide care and assistance to a person, who due to disability cannot live independently. It is necessary to have a Polish disability certificate. As a rule, assistance is not granted if the person receives similar social assistance in the country of origin, unless bilateral agreements stipulate otherwise.

Compensation allowance - as of January 1, 2023, is PLN 2458 per month. Can be granted to persons who are not working or have left their job/other paid activity to care for a family member with a severe disability. The family member you are caring for must have a Polish certificate of disability. As a rule, assistance is not granted if the person receives similar social assistance in the country of origin, unless bilateral agreements stipulate otherwise.

Family childcare capital (RKO) - PLN 12000 for the second child and subsequent children between 12 and 35 months of age. The money can be paid for 24 months at PLN 500 per month or for 12 months at PLN 1000.

“400 Plus” - subsidizing for a child’s stay at a day care center, children’s club or day care provider. The subsidy is a maximum of PLN 400 per month per child, but no more than actual childcare fees paid. The 400 Plus is provided to cover nursery fees for a child not covered by

Housing subsidy - a subsidy from the state for housing maintenance. The amount depends on the income of the individual or family and is decided by the municipality council - check with your municipality council to see if you qualify for this assistance. The housing subsidy

Permanent assistance - for persons with disabilities and pensioners whose income does not exceed the income criterion (a person running a household alone – PLN 776, a person in a family – PLN 600) and who are unable to live independently. The amount of permanent assistance in the case of a single person is the difference between the income criterion for a single person and the income of that person, but the amount of assistance cannot be higher than PLN 719 per month; in the case of a person in a family - the difference between the income criterion per person in the family and the income per person in the family.

Temporary assistance - prescribed, among others, in connection with long-term illness,

the family childcare capital. This includes, for example, the first or only child in the family, and children under 12 months and after 36 months.

“Good Start” - a one-time allowance of PLN 300 for all students who start the school year. Families receive assistance regardless of their income. The allowance is payable once a year for a child studying at school until they reach the age of 20. A child with disabilities studying at school is entitled to the benefit until the child reaches the age of 24.

is granted for a period of 6 months, starting from the first day of the month following the day of the application. The housing subsidy shall be paid to the building manager or other person entitled to collect amount due for the dwelling, in advance, by the 10th of each month.

disability, unemployment, etc. The amount of temporary assistance may not be lower than 50% of the difference between: 1) income criterion of a person running a household alone (PLN 776) and the income of that person; 2) income criterion of a family (PLN 600 per person in family) and the income of that family. The amount of periodic benefit may not be lower than PLN 20 per month.

Targeted assistance (food, medicines, clothing, etc.) - income criterion as for permanent assistance. It is an optional benefit granted to meet essential living needs.

# СОЦИАЛЬНАЯ ПОМОЩЬ

Социальная помощь в Польше предоставляется лицам, нуждающимся в особой поддержке. Эта помощь также предоставляется различным категориям иностранцев в зависимости от их легального статуса пребывания (правового основания пребывания, например, вида на жительство). Иностранцы имеют право на получение социальной помощи, если они имеют одно из следующих оснований для пребывания в Польше:

**1** Разрешение на постоянное пребывание

**2** Разрешение на пребывание долгосрочного резидента Европейского Союза (ЕС),

**3** Международная или дополнительная защита

**4** Разрешение на временное пребывание, выданное:

*а) с целью воссоединения семьи (если иностранец присоединяется к члену семьи, который проживает на территории Республики Польша в связи с получением статуса беженца или дополнительной защиты), или*

*б) по другим обстоятельствам, если иностранец имеет разрешение на пребывание долгосрочного резидента ЕС, выданное другим государством-членом Европейского Союза,*

**5** В связи с получением в РП разрешения на пребывание по гуманитарным причинам или разрешения на толерантное пребывание (в виде убежища, питания, необходимой одежды и целевой помощи),

**6** Гражданам ЕС, государств-членов Европейской ассоциации свободной торговли (ЕАСТ) - сторон Соглашения о Европейском экономическом пространстве или Швейцарской Конфедерации и членам их семей, имеющим право пребывания или право постоянного пребывания на территории Республики Польша,

**7** Жертвам торговли людьми.

**если международные договоры не предусматривают иного.**

Иностранцы, в зависимости от их ситуации, также имеют доступ к большинству видов социальной помощи, если они имеют доступ к рынку труда.

Граждане Украины, проживающие на территории Республики Польша (бенефициары специального закона), могут получить денежную и неденежную помощь на основе и в порядке, предусмотренных Законом от 12 марта 2004 года «О социальной помощи».

Если вы являетесь временным опекуном ребенка, который является бенефициаром специального закона, Вы также имеете право на нижеописанные льготы.

**Более подробную информацию о порядке обращения за нижеупомянутой социальной помощью и условиях ее получения вы можете узнать в учреждении, которое предоставляет эту социальную помощь.**

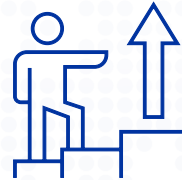
# КУДА МОЖНО ОБРАТИТЬСЯ ЗА СОЦИАЛЬНОЙ ПОМОЩЬЮ:

## Городской/гминный совет:

- пособие на семью,
- единовременное пособие 300 злотых - только для лиц, на которых распространяется действие спецзакона,
- единовременное пособие в размере 4000 злотых,
- единовременное пособие при рождении ребенка (т. н. "becikowe") – 1000 злотых,
- родительское пособие (т. н. "kosiniakowe") – 1000 злотых,
- пособие по уходу - 215,84 злотых в месяц,
- компенсация по уходу – 2458 злотых в месяц,
- помощь в предоставлении жилья (подробности можно узнать в городском/гминном управлении),
- жилищная субсидия.

### Подача документов:

- онлайн через: ePUAP/normal Empatia
- лично
- заказным письмом



**Центр социальной помощи (OPS). Это учреждение может также называться MOPR (муниципальный центр помощи семье)/MOPS (муниципальный центр социальной помощи)/PCPR (окружной центр помощи семье):**

- пособие на семью,
- единовременное пособие в размере 4000 злотых,
- единовременное пособие при рождении ребенка (так называемое "becikowe") – 1000 злотых,
- родительское пособие (т.н. "kosiniakowe") - 1000 злотых в месяц,
- постоянное пособие,
- временное пособие,
- целевое пособие,
- жилищная субсидия.

## ZUS

- ежемесячное пособие родителям (т. н. «500 плюс»),
- дотации на пребывание в яслях - 400 злотых в месяц,
- помощь на «хороший старт» (т. н. dobry start) - 300 злотых раз в год,
- семейный капитал по уходу за ребенком (RKO).

### Подача документов:

- платформа PUE ZUS
- портал Empatia
- электронный банкинг.



### Правовые источники:

Закон «О социальной помощи» от 12 марта 2004 года

Закон «О помощи гражданам Украины в связи с вооружённым конфликтом на территории этого государства» от 12 марта 2022 года

Закон «Об иностранцах» от 12 декабря 2013 года

Данная листовка разработана для Министерства семьи и социальной политики РП в рамках проекта "Техническая поддержка для содействия интеграции в обществе и на рынке труда граждан третьих стран в Польше, в том числе лиц, вынужденно покидающих Украину". Проект финансируется Европейским Союзом через Инструмент технической поддержки и реализуется MOM в сотрудничестве с Генеральным директором по поддержке структурных реформ (DG REFORM).

## ВОЗМОЖНЫЕ ВИДЫ СОЦИАЛЬНОЙ

## ПОМОЩИ ВКЛЮЧАЮТ:

Пособие на семью - назначается для частичного покрытия расходов на содержание ребенка, если доход на одного человека в вашей семье не превышает 674 злотых в месяц; в случае если у ребенка есть справка об умеренной или значительной степени инвалидности, критерий дохода не может превышать 764 злотых. Размер пособия составляет: 1) 95 злотых на ребенка до 5 лет; 2) 124 злотых на ребенка старше 5 лет до 18 лет; 3) 135 злотых на ребенка старше 18 лет и до 24 лет (если ребенок продолжает посещать школу или высшее учебное заведение и имеет справку об умеренной или значительной степени инвалидности).

Единовременное пособие в размере 300 злотых (только для лиц, на которых распространяется действие Закона «О помощи гражданам Украины в связи с вооруженным конфликтом на территории этого государства») - предназначена на проживание, в частности на покрытие расходов на питание, одежду, обувь, средства личной гигиены и оплату жилья.

«500 плюс» - в рамках этой программы семьи с детьми на иждивении имеют право на помощь в размере 500 злотых на ребенка ежемесячно до достижения им 18-летнего возраста, независимо от дохода, который получает семья.

Единовременное пособие в размере 4000 злотых - при рождении ребенка с тяжелым и необратимым пороком или угрожающим жизни заболеванием.

Единовременное пособие при рождении ребенка (т.н. "becikowe") – 1000 злотых, если доход на одного человека в семье не превышает 1922 злотых нетто в месяц, и если мать ребенка находилась под медицинским наблюдением по меньшей мере с 10-й недели беременности до родов (пребывание под медицинским наблюдением не касается опекунов, фактических опекунов и лиц, усыновивших ребенка).

Родительское пособие (т.н. "kosiniakowe") - пособие в размере 1000 злотых в месяц

предоставляется лицам, ухаживающим за ребенком, которые в силу своего положения, касающегося работы, не могут воспользоваться пособием по беременности и родам. Этим пособием могут воспользоваться студенты, безработные или лица, работающие по гражданско-правовым договорам и не платящие взносы на добровольное страхование на случай болезни. Пособие назначается на: 1) 52 недели - при рождении одного ребенка за одни роды, усыновлении одного ребенка или установлении опеки над одним ребенком; 2) 65 недель - при рождении двух детей за одни роды, усыновлении двух детей или установлении опеки над двумя детьми; 3) 67 недель - при рождении трех детей за одни роды, усыновлении трех детей или установлении опеки над тремя детьми; 4) 69 недель - при рождении четырех детей за одни роды, усыновлении четырех детей или установлении опеки над четырьмя детьми; 5) 71 неделя - при рождении пяти и более детей за одни роды, усыновлении пяти и более детей или установлении опеки над пятью и более детьми.

Пособие по уходу (215,84 злотых в месяц) - предназначается для частичного покрытия расходов, возникающих в связи с необходимостью обеспечения ухода и помощи от другого лица в связи с неспособностью вести самостоятельный образ жизни. Необходимо иметь польскую справку об инвалидности. Как правило, помощь не предоставляется, если лицо получает аналогичную социальную помощь в стране происхождения, если двусторонними соглашениями не предусмотрено иное.

Компенсация по уходу - с 1 января 2023 года составляет 2458 злотых в месяц. Может быть назначена лицам, которые не работают или оставили работу/другую оплачиваемую деятельность с целью ухода за членом семьи с тяжелой инвалидностью. Необходимо иметь польскую справку об инвалидности. Как правило, помощь не предоставляется, если лицо получает аналогичную социальную помощь в стране происхождения, если двусторонними соглашениями не предусмотрено иное.

Семейный капитал по уходу за ребенком (RKO) - 12000 злотых на второго и последующего ребенка в возрасте от 12 до 35 месяцев. Деньги будут выплачиваться в течение 24 месяцев по 500 злотых в месяц или в течение 12 месяцев по 1000 злотых.

«400 плюс» - субсидирование пребывания ребенка в яслях, детском клубе или у дневного опекуна. Размер субсидии составляет максимально 400 злотых в месяц на одного ребенка, но не больше размера оплаты, которую вы платите за пребывание ребенка в яслях, детском клубе или детском саду. Предоставляется на детей, которые не охвачены семейным капиталом по уходу за ребенком. Это, например, первый или единственный ребенок в семье, а также дети в возрасте до 12 месяцев и после 36 месяцев.

«хороший старт» (т. н. *dobry start*) - единовременное пособие в размере 300 злотых для всех учеников, которые начинают учебный год. Помощь получают семьи независимо от дохода. Пособие предоставляется один раз в год на ребенка, обучающегося в школе, до достижения им 20-летнего возраста. Ребенок с инвалидностью, обучающийся в школе, имеет право на получение пособия до достижения им 24-летнего возраста.

Жилищная субсидия - дотация от государства на содержание жилья. Зависит от дохода лица или семьи. Совет города может увеличить порог среднемесячного дохода семьи, который дает право на получение жилищной субсидии. Узнайте в своем совете города или гмины, есть ли такое решение. Жилищная субсидия предоставляется сроком на 6 месяцев, начиная с первого числа месяца,

следующего за днем подачи заявления. Жилищная субсидия выплачивается управляющему домом или другому лицу, имеющему право на получение оплаты за жилье, авансом до 10 числа каждого месяца.

Постоянное пособие – предоставляется лицам с инвалидностью и пенсионерам, доход которых не превышает установленный критерий дохода (для лица проживающего в одиночку - 776 злотых, для человека в семье - 600 злотых), и которые имеют полную нетрудоспособность или нетрудоспособность по возрасту. Размер постоянного пособия в случае лица, ведущего домашнее хозяйство в одиночку, составляет разницу между критерием дохода лица, ведущего домашнее хозяйство в одиночку, и доходом этого лица, с оговоркой, что размер пособия не может быть выше 719 злотых в месяц; в случае лица в семье - разницу между критерием дохода на одно лицо в семье и доходом на одно лицо в семье.

Временное пособие - назначается, в частности, в связи с длительной болезнью, инвалидностью, безработицей и т.д. Размер временного пособия не может быть ниже 50% от разницы между: 1) критерием дохода лица, проживающего в одиночку (776 злотых), и доходом этого лица; 2) критерием дохода семьи (600 злотых на человека в семье) и доходом этой семьи. Размер пособия не может быть ниже 20 злотых в месяц.

Целевое пособие (продукты питания, лекарства, одежда и т.д.) - критерий дохода, как и для постоянного пособия. Это пособие предоставляется факультативно для удовлетворения основных жизненных потребностей.



# СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА

Соціальна допомога в Польщі надається особам, які потребують особливої підтримки. Ця допомога також надається різним категоріям іноземців залежно від їхнього легального статусу перебування (правової підстави перебування, наприклад, типу дозволу на проживання). Іноземці мають право на отримання соціальної допомоги, якщо вони мають одну з наступних підстав для перебування в Польщі:

1

Дозвіл на постійне перебування,

2

Дозвіл на перебування довгострокового резидента Європейського Союзу (ЄС),

3

Міжнародний або додатковий захист

4

Дозвіл на тимчасове перебування, виданий

*а) з метою возз'єднання сім'ї (якщо іноземець приєднується до члена сім'ї, який проживає на території Республіки Польща у зв'язку із отриманням статусу біженця або додаткового захисту), або*

*б) з інших обставин, якщо іноземець має дозвіл на перебування довгострокового резидента ЄС, виданий іншою державою-членом Європейського Союзу,*

5

У зв'язку із отриманням РП дозволу на перебування з гуманітарних причин або дозволу на толерантне перебування (у вигляді притулку, харчування, необхідного одягу та цільової допомоги),

6

Громадянам ЄС, держав-членів Європейської асоціації вільної торгівлі (ЄАВТ) - сторін Угоди про Європейський економічний простір або Швейцарської Конфедерації та членам їхніх сімей, що мають право перебування або право постійного перебування на території Республіки Польща,

7

Жертвам торгівлі людьми,

**якщо міжнародні договори не передбачають іншого.**

Іноземці, в залежності від їхньої ситуації, також мають доступ до більшості видів соціальної допомоги, якщо вони мають доступ до ринку праці.

Громадяни України, які проживають на території Республіки Польща (бенефіціари спеціального закону), можуть отримати грошову та негрошову допомогу на засадах і в порядку, передбачених Законом від 12 березня 2004 року «Про соціальну допомогу».

Якщо ви є тимчасовим опікуном дитини, яка є бенефіціаром спеціального закону, ви також маєте право на нижчеописані пільги.

**Більш детальну інформацію про порядок звернення за нижчезазначеною соціальною допомогою та умови її отримання ви можете дізнатися в установі, яка надає цю соціальну допомогу.**

# КУДИ МОЖНА ЗВЕРНУТИСЯ ЗА СОЦІАЛЬНОЮ ДОПОМОГОЮ:

## Міська/гмінна рада:

- допомога на сім'ю,
- одноразова допомога 300 злотих - тільки для осіб, на яких поширюється дія спецзакону,
- одноразова допомога в розмірі 4000 злотих,
- одноразова допомога при народженні дитини (так зване "besikowe") – 1000 злотих,
- допомога батькам (т.зв. "kosiniakowe") – 1000 злотих на місяць,
- допомога на догляд - 215,84 злотих на місяць,
- компенсація по догляду – 2458 злотих на місяць,
- допомога в наданні житла (подробиці можна дізнатися в міській/гмінній раді),
- житлова субсидія.

### Подача документів:

- онлайн через ePUAP/ портал Empatia
- особисто
- рекомендованим листом



**Центр соціальної допомоги (OPS). Ця установа може також називатися MOPR (муніципальний центр допомоги сім'ї)/MOPS (муніципальний центр соціальної допомоги)/PCPR (окружний центр допомоги сім'ї):**

- допомога на сім'ю,
- одноразова допомога в розмірі 4000 злотих,
- одноразова допомога при народженні дитини (т.зв. "besikowe") – 1000 злотих,
- допомога батькам (т.зв. "kosiniakowe") – 1 000 злотих на місяць,
- постійна допомога,
- тимчасова допомога,
- цільова допомога,
- житлова субсидія.

## ZUS

- щомісячна допомога батькам (т. зв. «500 плюс»),
- дотації на перебування в яслах - 400 злотих на місяць,
- допомога на «добрий старт» (т.зв. dobry start) - 300 злотих раз на рік,
- сімейний капітал по догляду за дитиною (RKO).

### Подача документів:

- платформа PUE ZUS
- портал Empatia
- електронний банкінг.



### Правові джерела:

Закон від 12 березня 2004 року «Про соціальну допомогу»

Закон від 12 березня 2022 року «Про допомогу громадянам України у зв'язку із збройним конфліктом на території цієї держави»

Закон від 12 грудня 2013 року «Про іноземців»

Ця листівка розроблена для Міністерства сім'ї і соціальної політики РП в рамках проекту "Технічна підтримка для сприяння інклюзії громадян третіх країн до суспільства та ринку праці у Польщі, у тому числі осіб, що вимушено залишають Україну". Проект фінансується Європейським Союзом через Інструмент технічної підтримки та реалізується MOM у співпраці з Генеральним директором із підтримки структурних реформ (DG REFORM).

## ДОСТУПНІ ВИДИ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ ВКЛЮЧАЮТЬ

Допомога на сім'ю - призначається для часткового покриття витрат на утримання дитини, якщо дохід на одну особу у вашій сім'ї не перевищує 674 злотих на місяць; у разі, якщо в дитини є довідка про помірний або значний ступінь інвалідності, критерій доходу не може перевищувати 764 злотих. Розмір допомоги становить: 1) 95 злотих на дитину до 5 років; 2) 124 злотих на дитину віком від 5 років до 18 років; 3) 135 злотих на дитину віком від 18 років і до 24 років (якщо дитина продовжує відвідувати школу або вищий навчальний заклад і має довідку про помірний або значний ступінь інвалідності).

Одноразова допомога в розмірі 300 злотих (тільки для осіб, на яких поширюється дія Закону «Про допомогу громадянам України у зв'язку зі збройним конфліктом на території цієї держави») - призначена на прожиття, зокрема на покриття витрат на харчування, одяг, взуття, засоби особистої гігієни та оплату житла.

«500 плюс» - в рамках цієї програми сім'ї з дітьми на утриманні мають право на допомогу на виховання в розмірі 500 злотих на дитину щомісяця до досягнення нею 18-річного віку, незалежно від доходу, який отримує сім'я.

Одноразова допомога в розмірі 4000 злотих - у разі народження дитини з важкою і незворотною вадою або захворюванням, що загрожує життю.

Одноразова допомога при народженні дитини (т.зв. "becikowe") 1000 злотих, якщо дохід на одну особу в сім'ї не перевищує 1922 злотих нетто на місяць, і якщо мати дитини перебувала під медичним наглядом щонайменше з 10-го тижня вагітності до пологів (перебування під медичним наглядом не стосується

опікунів, фактичних опікунів та осіб, які усиновили дитину).

Допомога батькам (т.зв. "kosiniakowe") - допомога в розмірі 1000 злотих на місяць надається особам, які доглядають за дитиною і які внаслідок свого становища, що стосується роботи, не можуть скористатися допомогою у зв'язку із вагітністю та пологами. Цією допомогою можуть скористатися студенти, безробітні або особи, які працюють за цивільно-правовими договорами і не сплачують внески на добровільне страхування на випадок хвороби. Допомога призначається на: 1) 52 тижні - у разі народження однієї дитини за одні пологи, усиновлення однієї дитини або встановлення опіки над однією дитиною; 2) 65 тижнів - у разі народження двох дітей за одні пологи, усиновлення двох дітей або встановлення опіки над двома дітьми; 3) 67 тижнів - у разі народження трьох дітей за одні пологи, усиновлення трьох дітей або встановлення опіки над трьома дітьми; 4) 69 тижнів - при народженні чотирьох дітей за одні пологи, усиновленні чотирьох дітей або встановлення опіки над чотирма дітьми; 5) 71 тиждень - при народженні п'яти і більше дітей за одні пологи, усиновленні п'яти і більше дітей або встановлення опіки над п'ятьма і більше дітьми.

Допомога на догляд (215,84 злотих на місяць) - призначається для часткового покриття витрат, що виникають у зв'язку із необхідністю забезпечення догляду та допомоги іншої особи через нездатність вести самостійне життя. Необхідно мати польську довідку про інвалідність. Як правило, допомога не надається, якщо особа отримує аналогічну соціальну допомогу в країні походження, якщо двосторонніми угодами не передбачено інше.

Компенсація по догляду - з 1 січня 2023 року становить 2458 злотих на місяць. Може бути призначена особам, які не працюють або залишили роботу/іншу оплачувану діяльність з метою догляду за членом сім'ї з важкою формою інвалідності. Необхідно мати польську довідку про інвалідність. Як правило, допомога не надається, якщо особа отримує аналогічну соціальну допомогу в країні походження, якщо двосторонніми угодами не передбачено інше.

Сімейний капітал по догляду за дитиною (RKO) - 12000 злотих на другу і наступну дитину у віці від 12 до 35 місяців. Гроші виплачуються протягом 24 місяців по 500 злотих на місяць або протягом 12 місяців по 1000 злотих.

«400 плюс» - субсидування перебування дитини в яслах, дитячому клубі або в денного опікуна. Субсидія становить максимум 400 злотих на місяць на дитину, але не більше, ніж плата за перебування дитини в яслах, дитячому клубі або центрі денного перебування. Надається на дітей, які не охоплені сімейним капіталом по догляду за дитиною. Це, наприклад, перша або єдина дитина в сім'ї, а також діти у віці до 12 місяців і після 36 місяців.

«добрий старт» (т.зв. dobry start) - одноразова допомога у розмірі 300 злотих для всіх учнів, які починають навчальний рік. Допомогу отримують сім'ї незалежно від доходу. Допомога виплачується один раз на рік на дитину, яка навчається в школі, до досягнення нею 20-річного віку. Дитина з інвалідністю, яка навчається в школі, має право на допомогу до досягнення нею 24 років.

Житлова субсидія - дотація від держави а утримання житла. Залежить від доходу особи або сім'ї. Рада гміни може збільшити

поріг середньомісячного доходу сім'ї, який дає право на отримання житлової субсидії. Дізнайтеся у своїй раді міста чи гміни, чи є таке рішення. Житлова субсидія призначається строком на 6 місяців, починаючи з першого дня місяця, наступного за днем подання заяви. Житлова субсидія виплачується управителю будинку або іншій особі, яка має право отримувати оплату за житло, авансом до 10 числа кожного місяця.

Постійна допомога надається особам з інвалідністю та пенсіонерам, дохід яких не перевищує встановлений критерій (для особи, яка проживає сама - 776 злотих, для особи в сім'ї - 600 злотих) та які мають повну непрацездатність або непрацездатність за віком. Розмір постійної допомоги в разі особи, яка веде домашнє господарство поодинці, становить різницю між критерієм доходу особи, яка веде домашнє господарство поодинці, і доходом цієї особи, із застереженням, що розмір допомоги не може бути вищим за 719 злотих на місяць; в разі особи в сім'ї - різницю між критерієм доходу на одну особу в сім'ї і доходом на одну особу в сім'ї.

Тимчасова допомога - призначається, зокрема, у зв'язку з тривалою хворобою, інвалідністю, безробіттям тощо. Розмір тимчасової допомоги не може бути нижчим за 50% від різниці між: 1) критерієм доходу особи, яка проживає сама (776 злотих), і доходом цієї особи; 2) критерієм доходу сім'ї (600 злотих на особу в сім'ї) і доходом цієї сім'ї. Розмір допомоги не може бути нижчим за 20 злотих на місяць.

Цільова допомога (продукти харчування, іки, одяг тощо) - критерій доходу, як і для постійної допомоги. Це факультативна допомога, яка надається для задоволення основних життєвих потреб.

# POMOC SPOŁECZNA

W Polsce świadczona jest pomoc społeczna osobom wymagającym specjalnego wsparcia. Pomoc ta udzielana jest również różnym kategoriom cudzoziemców w zależności od ich prawnego statusu pobytowego (prawnej podstawy ich pobytu, np. rodzaj zezwolenia na pobyt). Cudzoziemcy mają prawo do świadczeń z pomocy społecznej, jeśli posiadają jeden z następujących rodzajów pobytu w Polsce:

**1** Zezwolenie na pobyt stały,

**2** Zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej (UE),

**3** Ochronę międzynarodową lub uzupełniającą,

**4** Zezwolenie na pobyt czasowy, wydane:

*a) w celu połączenia się z rodziną (jeżeli cudzoziemiec dołącza się do członka rodziny, który zamieszkuje na terytorium Rzeczypospolita Polska w związku z nadaniem mu statusu uchodźcy lub w związku z udzieleniem mu ochrony uzupełniającej), lub*

*b) ze względu na inne okoliczności, jeżeli cudzoziemiec posiada zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE udzielone przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej,*

**5** W związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany (w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego),

**6** Jeżeli osoby są obywatelami UE, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkami ich rodzin i posiadają prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

**7** Jeżeli osoby są ofiarami handlu ludźmi,

**jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej.**

Cudzoziemcy mający dostęp do rynku pracy również mogą korzystać z poszczególnych form pomocy społecznej, w zależności od ich sytuacji.

Obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (beneficjentom specustawy), mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Jeśli jesteś opiekunem tymczasowym dziecka, które jest beneficjentem specustawy, to również przysługuje Ci prawo do świadczeń opisanych niżej.

**Szczegółów dot. procedury złożenia dokumentów na niżej wymienioną pomoc społeczną oraz warunków jej otrzymania dowiesz się w placówce, która realizuje tę pomoc społeczną.**

## GDZIE MOŻESZ UBIEGAĆ SIĘ O POMOC SPOŁECZNĄ:

### Urząd miasta/gminy:

- zasiłek rodzinny,
- jednorazowe 300 PLN - tylko dla osób objętych Specustawą,
- jednorazowe świadczenie 4000 PLN,
- jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia dziecka (tzw. "becikowe") – 1000 PLN,
- świadczenie rodzicielskie (tzw. "kosiniakowe") - 1000 PLN miesięcznie,
- zasiłek pielęgnacyjny - 215,84 PLN miesięcznie,
- świadczenie pielęgnacyjne - 2458 PLN miesięcznie,
- pomoc w nadaniu mieszkania (o szczegóły należy pytać w urzędzie),
- dodatek mieszkaniowy,

### Złożenie dokumentów:

- online: przez ePUAP/portal Empatia
- osobiście
- listem poleconym



**Ośrodek pomocy społecznej (OPS). Ta instytucja może również się nazywać MOPR (Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie)/MOPS (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej)/PCPR (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie):**

- zasiłek rodzinny,
- jednorazowe świadczenie 4000 PLN,
- jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia dziecka (tzw. "becikowe") – 1000 PLN,
- świadczenie rodzicielskie (tzw. "kosiniakowe") – 1000 PLN miesięcznie,
- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy,
- dodatek mieszkaniowy.

### ZUS

- miesięczne świadczenie wychowawcze (tzw. "500 plus"),
- dofinansowanie pobytu w żłobku - 400 plus miesięcznie,
- świadczenie "dobry start" – 300 PLN raz do roku,
- rodzinny kapitał opiekuńczy (RKO).

### Złożenie dokumentów:

- platforma PUE ZUS
- portal Empatia
- Twój e-bank.



### Źródła prawne:

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach

Niniejsza ulotka została opracowana dla Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej RP w ramach projektu "Wsparcie techniczne w celu ułatwienia integracji społecznej i zawodowej obywateli państw trzecich w Polsce, w tym uciekających z Ukrainy". Projekt finansowany jest przez Unię Europejską w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego i wdrażany przez IOM w współpracy z Dyrekcją Generalną ds. Wspierania Reform Strukturalnych (DG REFORM).

## DOŚTĘPNE RODZAJE POMOCY SPOŁECZNEJ OBEJMUJĄ:

Zasiłek rodzinny – przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków na utrzymanie dziecka, jeżeli dochód na osobę w twojej rodzinie nie przekracza w miesiącu 674 PLN; w przypadku gdy dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności kryterium dochodowy nie może przekraczać 764 PLN. Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi: 1) 95 PLN na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia; 2) 124 PLN na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia; 3) 135 PLN na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia (jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności).

Jednorazowe świadczenie 300 PLN (tylko dla osób, objętych Ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa) - przeznaczone na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

“500 plus” - w ramach tego programu rodzinom z dziećmi na utrzymaniu przysługuje świadczenie wychowawcze w wysokości 500 PLN na dziecko miesięcznie w wieku do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągnięty przez rodzinę.

Jednorazowe świadczenie 4000 PLN - przy urodzeniu dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem lub chorobą zagrażającym jego życiu.

Jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia dziecka (tzw. “becikowe”) 1000 PLN, jeżeli dochód na osobę w twojej rodzinie nie przekracza w miesiącu 1922 PLN netto oraz jeżeli matka dziecka od co najmniej 10. tygodnia ciąży do porodu była pod opieką

medyczną (bycie pod opieką medyczną nie dotyczy opiekunów prawnych, opiekunów faktycznych i osób, które przysposobiły dziecko).

Świadczenie rodzicielskie (tzw. “kosiniakowe”) - świadczenie w wysokości 1000 PLN miesięcznie przysługuje osobom sprawującym opiekę nad dzieckiem, które z powodu swojej sytuacji zawodowej nie mogą skorzystać z zasiłku macierzyńskiego. Ze wsparcia tego mogą skorzystać studenci, osoby bezrobotne czy osoby pracujące na umowach cywilnoprawnych, które nie opłacają składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres: 1) 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka; 2) 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci; 3) 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci; 4) 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci; 5) 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga dzieci i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Zasiłek pielęgnacyjny 215,84 PLN miesięcznie - przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Należy mieć polskie orzeczenie o niepełnosprawności. Zazwyczaj zasiłek nie przysługuje się, jeżeli osoba otrzymuje podobną pomoc społeczną w swoim kraju pochodzenia, chyba że umowy dwustronne stanowią inaczej.

Świadczenie pielęgnacyjne - od 1 stycznia 2023 r wynosi 2458 PLN miesięcznie. Mogą ubiegać się osoby, które nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu podjęcia opieki nad członkiem rodziny mającym poważną niepełnosprawność. Należy mieć polskie orzeczenie o niepełnosprawności. Zazwyczaj świadczenie nie przysługuje się, jeżeli osoba otrzymuje podobną pomoc społeczną w swoim kraju pochodzenia, chyba że umowy dwustronne stanowią inaczej.

Rodzinny kapitał opiekuńczy (RKO) - 12000 PLN na drugie i kolejne dziecko w wieku od 12. do ukończenia 35. miesiąca życia. Pieniądze wypłacane będą przez 24 miesiące po 500 PLN miesięcznie lub przez 12 miesięcy po 1000 PLN.

“400 plus” - dofinansowanie pobytu dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna. Dofinansowanie wynosi maksymalnie 400 PLN miesięcznie na dziecko, ale nie więcej niż wysokość opłaty, jaką ponosisz za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna. Przysługuje na dzieci, które nie są objęte rodzinnym kapitałem opiekuńczym. Chodzi tu między innymi np. o pierwsze lub jedyne dziecko w rodzinie oraz o dzieci w wieku przed ukończeniem 12. miesiąca i po ukończeniu 36. miesiąca życia.

“Dobry start” - jednorazowe wsparcie w wysokości 300 PLN dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodziny otrzymają świadczenie bez względu na dochód. Świadczenie przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20. roku życia. Na dziecko z niepełnosprawnością, uczące się w szkole, świadczenie przysługuje do ukończenia przez nie 24. roku życia.

dodatek mieszkaniowy - dotacja od państwa na utrzymanie mieszkania. Zależy od dochodu osoby czy rodziny. Rada gminy może podwyższyć średni miesięczny dochód gospodarstwa

domowego, który uprawnia do uzyskania dodatku mieszkaniowego. Dowiedz się w swoim urzędzie gminy albo miasta, czy jest taka uchwała. Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. Dodatek mieszkaniowy wypłaca się zarządcy budynku albo innej osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny, z góry, w terminie do 10. dnia każdego miesiąca.

Zasiłek stały - dla osób z niepełnosprawnością i emerytów, nieprzekraczających ustalonego kryterium dochodowego (dla osoby samotnie gospodarującej - 776 PLN, dla osoby w rodzinie - 600 PLN) oraz mających całkowitą niezdolność do pracy lub niezdolność do pracy z powodu wieku. Wysokość zasiłku stałego w przypadku osoby samotnie gospodarującej to różnica między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 719 PLN miesięcznie; w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Zasiłek okresowy - przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie itd. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50% różnicy między: 1) kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej (776 PLN) a dochodem tej osoby; 2) kryterium dochodowym rodziny (600 PLN na osobę w rodzinie) a dochodem tej rodziny. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 PLN miesięcznie.

Zasiłek celowy - (żywność, leki, odzież, itd.) - kryterium dochodowe jak dla zasiłku stałego. Jest to świadczenie fakultatywnie przyznawane na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych.